

Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9
IČ: 66001536; web: www.caoh.cz
Tel.: 731 405 068; email: info@caoh.cz

Ministerstvo životního prostředí

Zasláno elektronicky do datové schránky: 9gsaax4

A dále na emaily: jaromir.manhart@mzp.cz;
stepan.jakl@mzp.cz; jan.marsak@mzp.cz;
Libor.Dvorak@mzp.cz; katerina.solcova@mzp.cz

na vědomí: berenika.pestova@mzp.cz;
vladimir.mana@mzp.cz

Váš dopis značky / ze dne:
Naše značka: 2014/ICP-441

Místo a datum: Praha: 24.11.2014

Věc: Připomínky k návrhu věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností

Vážení,

k návrhu věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností (verze 2. 11. 2014) vznáší Česká asociace odpadového hospodářství následující připomínky:

1) bod 2. Cíle a základní zásady

*„Právní úprava je založena na principu rozšířené odpovědnosti výrobce v celém životním cyklu výrobku.“ X
Dalšími zásadami jsou: „d) rovný přístup ke všem zúčastněným subjektům (zejména výrobcům...)“*

Připomínka: Vnitřní rozpornost. Odůvodnění: Princip rozšířené odpovědnosti výrobce je deklarován jako jeden z hlavních principů zákona, ale ve stejném bodě věcného záměru se hovoří o rovném přístupu ke všem zúčastněným subjektům, mezi nimiž je výrobce výslovně uveden. Jak tedy bude rovného přístupu dosaženo, resp. v čem bude spočívat rozšířená odpovědnost výrobce? Jak vyplývá z dalších připomínek, rozšířena jsou spíše práva, která zákonodárce vkládá výrobcovi do rukou (např. určování míst zpětného odběru), a umožňuje mu tak nastavení nerovných podmínek pro další subjekty.

2) bod 3. Působnost zákona a jeho vztah k zákonu o odpadech

„Zákon upravuje veškerá práva, povinnosti a technické požadavky týkající nakládání s vybranými výrobky s výjimkou vozidel od jejich předání na místo zpětného odběru, případně poslednímu prodejci, do okamžiku jejich předání osobě oprávněné k jejich zpracování nebo recyklaci nebo k přeshraniční přepravě. [...] V případě vozidel upravuje zákon nakládání s nimi od okamžiku jejich předání provozovateli zařízení ke sběru vozidel s ukončenou životností až po jejich zpracování.

[...] Zákon o odpadech se jako obecná právní norma použije ve fázi nakládání s vybranými výrobky od okamžiku jejich předání osobě oprávněné k jejich zpracování nebo k přeshraniční přepravě, nestanoví-li zákon o výrobcích s ukončenou životností jinak.

Ve fázi nakládání s vybranými výrobky s výjimkou vozidel od jejich předání na místo zpětného odběru nebo poslednímu prodejci do okamžiku jejich předání osobě oprávněné k jejich zpracování nebo k přeshraniční přepravě upravuje zákon tzv. zjednodušený odpadový režim. Ten spočívá především v omezení administrativních povinností provozovatele místa zpětného odběru, oproti osobám oprávněným k nakládání s odpady podle zákona o odpadech, administrativy spojené s přepravou vybraných výrobků, které se staly odpadem. [...] Ve zjednodušeném odpadovém režimu se použije právní úprava obsažená v tomto zákoně a dále ta ustanovení zákona o odpadech, o nichž to tento zákon stanoví.

Problematika vozidel s ukončenou životností je řešena ve standardním odpadovém režimu s důrazem na povinnost předcházet vzniku odpadů.

Připomínka: Diskriminační ustanovení, nejasné znění. Odůvodnění: V tomto ustanovení spatřujeme zcela reálné riziko diskriminace osob, které nakládají s odpadem podle zákona o odpadech, kdy mají přísnější režim spojený

s vyššími nároky na administrativu a ochranu ŽP, což s sebou nese nezbytně i vyšší finanční zátěž. Taková míra nerovnosti je neodůvodněná a obtížně přijatelná. Považujeme za nezbytné uvést, že se tento postup přiči principům odpadového hospodářství, jehož prioritou je ochrana životního prostředí. V tzv. zjednodušeném odpadovém režimu nejsou důsledně dodržovány evidenční povinnosti, což s sebou nutně nese i riziko nekalých praktik, kterým se zákonodárce naopak ve věcném záměru zákona o odpadech snaží zabránit, a to např. jak píše, omezením činnosti mobilních zařízení. Zde je bez vysvětlení zavádí.

Zákonodárce si přeje docílit souladu věcného záměru zákona o odpadech a tohoto věcného záměru a uvádí, že se použijí ta ustanovení zákona o odpadech, o kterých to tento zákon stanoví. Nicméně taková vazba upravena není a zákonodárce k tomu dále mlčí.

3) K bodu 6 - Zpětný odběr - Omezení sběru jen na sběrná místa určená výrobcem – zásadní připomínka:

Odstavec 2: „Držitel, který se chce zbavit vybraného výrobku, je povinen jej odevzdat pouze v místě zpětného odběru nebo za podmínek stanovených tímto zákonem poslednímu prodejci, případně jiné osobě určené výrobcem.“

Podle návrhu mohou sběrná místa zřizovat jen výrobci, tedy reálně především kolektivní systémy. Tato skutečnost je dle našeho názoru **v rozporu se Směrnicí WEEE**. Ta umožňuje zřizovat sběrná místa všem zájemcům, kteří splní definované legislativní podmínky k provádění sběru. Mimo jiné upozorňujeme na to, že na sběrných místech zřízených kolektivními systémy může probíhat i sběr dalších odpadů (např. kovový šrot, papír, textil), čímž dochází k zásahu do hospodářské soutěže a deformaci trhu s druhotnými surovinami. Neboť naopak dosavadní provozovatelé sběrných míst, v případě, že nejsou zároveň smluvním místem kolektivních systémů ke sběru elektrozařízení, reálně nebudou moci přijímat tuto komoditu a dále s ní nakládat (předat ke zpracování – recyklaci). K tomuto dále dodáváme, že **koneční uživatelé mají povinnost předávat vysloužilá elektrozařízení právě na místa zpětného odběru, tedy pouze do provozoven se smluvním vztahem s KS. Taková konstrukce je dle našeho názoru jednoznačně protitržní, na což upozornil i ÚOHS ve svém dopisu Senátu (v červenci 2014). Takto uzavřený systém by rovněž logicky vedl k nižší míře sběru než systém tržní a otevřený.**

Pokud nebude souhlas výrobce udělen, může být ohrožena hustota sítě, která je ale zároveň předpokladem pro získání oprávnění KS. Tento záměr tak může z pohledu soutěžního prostředí **způsobit jednak omezení činnosti stávajících provozovatelů míst zpětného odběru**, kteří souhlas výrobce neobdrží, ale zároveň může být i **překážkou pro vstup nových provozovatelů kolektivních systémů na trh**, neboť bude velmi těžké splnit požadavky stanovené na hustotu sítě, jakožto předpokladu pro získání oprávnění k provozování kolektivního systému.

Řešení: **Ponechání provozování sběrných míst otevřené také pro všechny oprávněné osoby, které mají souhlas krajského úřadu ke sběru těchto komodit, nevázat možnost provozovat místo zpětného odběru jen na místo se smlouvou s výrobcem (KS).** Otevřený systém sběrných míst je v mnoha státech EU a přispívá k zajištění vysoké úrovně sběru. Pro navrhované uzavření systému naopak není zásadní objektivní důvod.

4) K bodu 6 - Zpětný odběr – odstavec 5 - zjednodušený odpadový režim – zásadní připomínka

Není jasné, která ustanovení zákona o odpadech se ve zjednodušeném odpadovém režimu použijí, nutno specifikovat. **Jako zásadní vnímáme např. nutnost evidence zpětně odebraných výrobků.** Toto souvisí s potřebou a možností sledování toků této komodity a tím i s kontrolou nakládání s tzv. recyklačními poplatky. Je zřejmé, že jednou ze zásadních výhod odpadového režimu je právě povinnost vedení jednotné evidence sebraného elektrozařízení a s tím spojená **možnost efektivní kontroly materiálových, ale v neposlední řadě i finančních toků.** Vedení evidence odpadů i pro ZOV není navýšením administrativní zátěže, neboť povinnost evidence odpadů mají prakticky všechny podnikající subjekty již nyní. Jde jen o to, zavést do evidence katalogová čísla elektroodpadů a dalších komodit ZOV.

5) K bodu 6 odst. 12 – neodůvodněné rozdíly v povinnostech u vybraných výrobků a odpadů (např. evidence)

„Zpětně odebrané výrobky s ukončenou životností se nezapočítávají do základu pro výpočet produkce a nakládání s odpady, který je rozhodný pro plnění některých povinností vyplývajících ze zákona o odpadech (např. povinnost podat hlášení o odpadech, apod).“

Odůvodnění: Zde dochází k tomu, že tento odpad (ve zjednodušeném odpadovém režimu) není relevantním pro stanovení povinností při nakládání s odpadem. Z hlediska rovného postavení osob nakládajících s odpadem

z vybraných výrobků a osob nakládajících s odpadem podle zákona o odpadech i z hlediska ochrany životního prostředí je takové řešení nepřijatelné.

6) K bodu 7 obecně – rozdíly mezi samostatným plněním a kolektivním plněním

„Výrobce, s výjimkou výrobce vozidel, plní povinnosti stanovené pro zpětný odběr vybraných výrobků, zpracování, využití a odstranění výrobků s ukončenou životností, informování konečného uživatele a zpracování roční zprávy

a) samostatně,

b) kolektivně (společně s jinými výrobci prostřednictvím kolektivního systému).

Forma solidárního plnění není zákonem upravována. Zákon nicméně nebrání tomu, aby se výrobci, kteří plní své povinnosti formálně samostatně, dohodli na společném postupu při plnění těchto povinností (např. na sdílení sítě sběrných míst nebo na společném vedení evidence a vypracování ročních zpráv). Odpovědnost za plnění svých povinností však i v takovém případě nese každý výrobce samostatně.“

Odůvodnění: Současný zákon o odpadech upravuje v ust. § 37h vedle možnosti samostatného plnění povinností a jejich plnění prostřednictvím kolektivního systému, také možnost plnit ji společně s jiným výrobcem či výrobcem na smluvním základě, kdy smluvní strany za plnění povinností následně odpovídají solidárně. **Věcný záměr poslední zmíněnou možnost neupravuje**, což lze vykládat jako označení tohoto způsobu za nepovolený. Zákonodárce se k tomuto bodu vyjadřuje a stanoví, že zákon takovému plnění nebrání, nicméně výrobci budou odpovídat každý samostatně, další podmínky už ale nestanoví. Považujeme za vhodnější tuto možnost v zákoně také zakotvit, a to s ohledem na právní jistotu adresátů normy.

Současně je v této souvislosti nutno poukázat na bod 7.2.10., ve kterém zákonodárce výslovně umožňuje provozovatelům kolektivních systémů, aby uzavírali **dohody o vzájemné spolupráci**. Toto ustanovení považujeme za diskriminační oproti samostatně plnícím výrobcům. Provozovatelé kolektivních systémů jsou oproti výrobcům, kteří plní samostatně, zvýhodněni již tím, že požadavky na hustotu sběrné sítě jsou pro oba systémy nastaveny shodně (viz bod 7.2.13.), ačkoliv potřeba takové sítě je pro oba způsoby plnění diametrálně odlišná. V tomto ohledu je povolení spolupráce provozovatelům kolektivních systémů nepřijatelné, neboť by bezpochyby vedlo k monopolizaci trhu, když za takto nastavených podmínek by výrobci plnící samostatně nebyli schopni své povinnosti řádně plnit.

K hustotě sběrné sítě dále uvádíme následující (bod 7.2.13) - Nastavení příliš vysokého počtu požadovaných míst zpětného odběru bude pro výrobce plnící samostatně fakticky znamenat **nemožnost vstoupit na trh**, neboť to pro ně bude představovat nepřekonatelnou finanční a administrativní zátěž. **Výrobci jsou tímto ustanovením tlačeni k tomu, aby uzavírali smlouvy s provozovateli kolektivních systémů**, kteří tak budou v konečném důsledku jedinými osobami plnícími povinnosti výrobců. Nastavení stejných podmínek pro samostatně a kolektivně plnící považujeme za nelogické, neboť kolektivní systém musí zajistit dostatečnou síť pro všechny své výrobce, zatímco výrobce plnící samostatně pouze pro sebe, tedy jeho síť bude dostatečná i pokud bude několikrát menší než síť provozovatele kolektivního systému.

7) K bodu 7.1. – Samostatné plnění

Odst. 2 – Poslední věta odstavce: „**Podrobnosti týkající se záruky, včetně stanovení vhodných finančních nástrojů, budou konkretizovány v paragrafovaném znění.**“

Upozorňujeme, že pojištění, o kterém bylo v této souvislosti v minulosti MŽP uvažováno jako o alternativě k vázanému bankovnímu účtu, nelze na území ČR v praxi v žádné pojišťovně podle našich informací uzavřít. Upozorňujeme na možné znevýhodňování individuálního způsobu plnění povinností výrobců, kteří jsou de facto systémem nastaveným v současnosti platnou legislativou nuceni plnit kolektivně.

8) K bodu 7.1. – nedůvodné omezení na 5 výrobců – zásadní připomínka

Dle věcného záměru je osoba, která zajišťuje samostatné plnění povinností výrobce oprávněna spolupracovat **pouze s 5 výrobci a současně pouze v rámci jedné výrobní skupiny**. Tento požadavek není nikterak odůvodněný veřejným zájmem a **významně deformuje soutěžní prostředí** tím, že omezuje činnost subjektů, které nejsou provozovateli kolektivního systému. Nepřímo tak směřuje povinné osoby do zajišťování plnění povinností prostřednictvím kolektivních systémů, což je z hlediska směrnice nepřijatelné.

9) K bodu 7.2.2. a souvisejícím - Právní forma a podnikání provozovatele kolektivního systému – zásadní připomínka

Podle věcného záměru by měl mít provozovatel formu výlučně akciové společnosti s dualistickou strukturou. Vedoucí zaměstnanec jmenovaný do funkce statutárním orgánem nesmí být statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu jiné právnické osoby, jejímž předmětem činnosti je nakládání s odpady a která je podnikatelem, **toto omezení však už neplatí pro statutární orgány, resp. pro jejich členy.**

Činnost provozovatele kolektivního systému musí být nezisková, případný zisk nesmí být rozdělen mezi akcionáře a členy orgánů a zaměstnance. Provozovatel kolektivního systému smí vyvíjet pouze činnost ve vztahu k zajištění povinností zpětného odběru a propagační a osvětovou, publikační nebo výzkumnou činnost. Provozovatel se dále nesmí účastnit podnikání jiných právnických osob, nesmí sám zpracovávat odpady, tímto zpracovatelem nesmí být ani právnická osoba ovládající provozovatele, ani osoba jím ovládaná. **Omezení se však nevztahuje na tzv. sesterské společnosti, tedy na členy jednoho koncernu.**

Tyto nepřesnosti tak nereflktují problémy způsobené nedostatečnými zárukami současné právní úpravy ve vztahu k podnikání stávajících provozovatelů kolektivních systémů, resp. s nimi spřízněných osob a mohou i nadále způsobovat deformaci soutěžního prostředí, pokud by subjekty v jednom koncernu vytvořily strukturu pro zpětný odběr a následné zpracování výrobků, která by splňovala požadavky stanovené ve věcném záměru.

10) K bodu 7.2.4. Oprávnění k provozování kolektivního systému – převod prostředků z rezervy

„V případě ukončení činnosti provozovatele kolektivního systému z jakéhokoliv důvodu, včetně odejmutí oprávnění ze strany ministerstva, budou vybrané a dosud nevyužité peněžní prostředky převedeny pouze do jiného kolektivního systému, který převezme zajišťování plnění povinností příslušných výrobců.“

Komentář: V souvislosti s touto úpravou vyvstává otázka, zda by k převodu finančních prostředků došlo v plné výši i v případě, že by nevyužité finanční prostředky převyšovaly finanční prostředky potřebné k zajištění plnění povinností s ohledem na rozsah převzatých činností. Zásadní je v tomto ohledu také otázka, podle jakých kritérií bude určen přejímající provozovatel kolektivního systému. I v tomto ohledu je nezbytné nastavit rovné podmínky. Zároveň je nutné, aby bylo zajištěno, že k takovému převzetí dojde, aby bylo plnění povinností výrobců kontinuálně zajištěno.

11) K bodu 7.2.6. – Omezení činnosti kolektivních systémů – zásadní připomínka

Omezení definovaná v tomto bodě pod písm. d) a e) vnímáme jako zcela zásadní z hlediska hospodářské soutěže a tržního prostředí. Hodnotíme pozitivně, že MŽP v této věci vyslyšelo opakovaně sdělovaný názor ÚOHS. V opačném případě by dle našeho názoru nemohl být sektor recyklace těchto komodit v ČR funkční v rámci volné soutěže, ale jednalo by se o monopolní (případně dominantní) nastavení, které by mělo své negativní dopady zejména v neúměrné ceně pro spotřebitele.

12) Speciální připomínka k bodu 7.2.6. písm. d) – možné propojení subjektů – zásadní připomínka

Stejně jako v případě bodu 7.2.9 věcného záměru nejsou do omezení podnikání provozovatele v oblasti nakládání s odpady zahrnuti osoby tvořící s provozovatelem kolektivního systému koncern (bod 7.2.6 písm. d) hovoří pouze o „externích subjektech“). To by mohlo vést k nepřiměřenému zvýhodnění subjektů v rámci koncernu, pokud by v rámci jednoho koncernu existovaly subjekty provozující kolektivní systém a současně i subjekty nakládající s odpady z vybraných výrobků.

Proto ke shora uvedenému navrhujeme k článku 7.2.6. písm. d) následující změnu:

Místo „nakládání s výrobky s ukončenou životností (s odpady z vybraných výrobků) je realizováno výhradně prostřednictvím externích subjektů“, vložit: „nakládání s výrobky s ukončenou životností (s odpady z vybraných výrobků) **musí být realizováno výhradně prostřednictvím externích subjektů, které nejsou členem koncernu provozovatele kolektivního systému a zároveň nejsou jakkoliv finančně nebo personálně propojeny s provozovatelem kolektivního systému.**“

13) K bodu 7.2.6. – omezení pouze na jednu skupinu výrobků – zásadní připomínka

Věcný záměr v tomto bodě předpokládá, že provozovatel kolektivního systému je oprávněn svou činnost při zajišťování kolektivního plnění povinností výrobců vyvíjet pouze v rámci jedné výrobkové skupiny. Ani tato regulace nepřináší žádný výsledek ve prospěch veřejného zájmu a neodůvodněně omezuje hospodářskou soutěž.

14) K bodu 7.2.8. - Otázka povinné finanční rezervy

ČAOH souhlasí s MŽP v tom, že povinná finanční rezerva by měla být v zákoně zavedena. Důležité však je, aby tato povinnost nebyla diskriminační vůči novým kolektivním systémům. Dle našeho názoru je vhodné, aby se v rámci získání autorizace KS, výše rezervy odvíjela od počtu výrobků uváděných za rok na trh od výrobců sdružených v konkrétním KS. V dalších letech by se výše finanční rezervy odvíjela od ročního obrátu příslušného KS. Takovýto model se jeví jako vyvážený a nediskriminační.

15) **K bodu 7.2.9 – Vztah provozovatele kolektivního systému k následnému zpracování odpadů z předmětných výrobků s ukončenou životností – komoditní burza – zásadní připomínka**

Odst. 2 – **Věcný záměr jako primární způsob výběru zpracovatele uvádí komoditní burzu**, pouze v případě, že není komodita na burze obchodována, pak je provozovatel kolektivního systému povinen zveřejnit nediskriminační kritéria, za jakých se zpracovatelé mohou ucházet o spolupráci s tímto provozovatelem. **Tato regulace je dle našeho názoru zcela nadbytečná a bez zjevného důvodu omezuje činnost provozovatelů kolektivních systémů a může způsobit deformaci soutěžního prostředí. Z pohledu nutnosti zajistit dostatečné soutěžní prostředí v oblasti navazujícího trhu – zpracování výrobků s ukončenou životností, by postačovalo stanovení nediskriminačních a transparentních podmínek pro výběr zpracovatelů, bez povinnosti využívat primárně komoditní burzu.**

Navrhované využití komoditních burz pro oblast použitých elektrických a elektronických zařízení vnímáme tedy jako nevhodné. ČAOH je pro zachování tržního prostředí a volné hospodářské soutěže, považujeme tedy obecně komoditní burzy pouze za jednu z možností na trhu a zásadně nesouhlasíme s tím, aby zákon o odpadech legislativně tuto možnost protěžoval jako výhradní cestu. Použitá elektrická a elektronická zařízení podle ČAOH nemohou být navíc považována za komoditu vhodnou pro obchodování pouze na komoditní burze. Takovou **komoditou** je zboží, které je na trhu obchodováno bez rozdílů v kvalitě (např. elektrická energie), a dodávky od různých dodavatelů jsou vzájemně zastupitelné. Komoditou tak nemohou být použitá elektrozařízení, neboť nejsou homogenní produkt – zařízení jsou různých značek a provedení, s různými obsahy kovů či plastů – nemohou tedy reálně mít jednotnou hodnotu a kvalitu, která by se dala takto obchodovat ve smyslu zákona č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách. Pokud by byly komodity typu použitého elektrozařízení vhodné k obchodování na komoditní burze a trh by vnímal vhodnost této cesty, nepochybně by již v předchozích letech (od roku 2005) k obchodování přes burzu docházelo. Opak je však pravdou. ČAOH nerozporuje skutečnost, že obchodování na burze je obecně jednou z možností a že tato možnost je prosoutěžní. **Avšak případné zákonné omezení obchodování pouze přes komoditní burzu se jeví jednoznačně jako nevhodné legislativní svazování jiných možností obchodu v tržních podmínkách.** Taková nadstandardní regulace tržního prostředí zbytečně a bezdůvodně zužuje. V případě, že kolektivní systémy budou mít zákonem definované omezení svých činností (viz výše) a nebudou moci zasahovat do souvisejících trhů (samo MŽP navrhuje), což se z pohledu stávající neutěšené situace a jasného stanoviska ÚOHS jeví jako nezbytné, je taková regulace nežádoucí a nadbytečná.

16) **K článku 7.2.9. – omezení ke zpracování komodit – zásadní připomínka**

Navrhujeme následující změnu: Větu „Tímto zpracovatelem nesmí být právnická osoba ovládající provozovatele kolektivního systému nebo jím ovládaná.“ nahradit: **„Zpracovatel nesmí být právnickou osobou tvořící koncern s provozovatelem kolektivního systému nebo právnickou osobou jakkoliv finančně nebo personálně propojenou s provozovatelem kolektivního systému ani kolektivní systém sám.“**

17) **7.2.12 – Vedení evidencí – zásadní připomínka**

Navrhovaný systém vedení evidence se nejvíce jako dostatečně kontrolovatelný. Pokud se MŽP rozhodlo, podobně jako většina států v EU zavést pro předmětné komodity alespoň zjednodušený odpadový režim, což ČAOH dlouhodobě doporučovala, pak se jako vhodná cesta pro vedení evidence jednoznačně jeví vedení evidence dle zákona o odpadech, na kterou jsou prakticky všechny podnikatelské subjekty již zvyklé, neboť tuto povinnost mají již dlouhodobě a bez větších obtíží ji plní. Výhodou této systémově propracované evidence je zejména možnost křížové kontroly, která v nyní ministerstvem navrhovaném systému není dle našeho názoru reálně proveditelná.

18) **K bodu 12.1.5 – Bezplatnost odevzdání elektrozařízení – zásadní připomínka**

Věcný záměr dostatečně neřeší možnost, aby spotřebitel získal za své použité zařízení odpovídající odměnu (je zde pouze jedna nekonkrétní zmínka na str. 12). Věcný záměr hovoří v této věci pouze o pojmu bezplatně, tedy sice zdarma, ale také vždy bez nároku na odměnu. Domníváme se, že **se jedná o rozpor se směrnicí EU k WEEE**, neboť v této směrnici v článku 5 odst. 2 je uvedeno „**přínejmenším bezplatně**“. Pro budoucí nastavení systému je dle našeho názoru **nezbytné**, aby občanům bylo umožněno, tak jak stanoví i směrnice, získat za předané elektrozařízení odpovídající odměnu. Novela opomíjí zcela reálnou možnost, že by použitá elektrozařízení (či jiné komodity) byla vykupována, přičemž je zřejmé, že odpadní elektrozařízení v současné době představují lukrativní předmět obchodování. V materiálu MŽP není tato otázka dostatečně řešena a s ohledem na její důležitost a potřebu zajištění souladu se směrnicí, je dle našeho názoru nezbytné ji v tomto smyslu doplnit. **Stručně řečeno, zákon musí občanovi zaručit, že za odevzdání nebude platit, ale nesmí mu bránit, aby za odevzdání mohl získat odměnu.**

19) K bodu 12.1.6. - Opětné použití elektrozařízení – zásadní připomínka

Z věcného záměru není jasné, jakou formou bude probíhat. Upozorňujeme na skutečnost, že návrh novely v otázce „opětného použití elektrozařízení“ opět řeší tuto oblast **prakticky jen prostřednictvím kolektivních systémů**. I toto je dle našeho názoru v rozporu s principy volného tržního prostředí a narušuje to hospodářskou soutěž.

20) K bodu 12.1.7. Zpracování odpadních elektrozařízení – omezení zpracovatelů

Připomínka: Chybí definice, zúžení okruhu osob oprávněných k převzetí elektrozařízení, kterého se chce jeho držitel zbavit. Odůvodnění: Není uvedena definice zpracovatele (definován pouze u autovraků) a stanovena kritéria pro toho, kdo se jím chce stát. Věcný záměr ukládá zpracovateli pouze povinnosti. Dále z **věcného záměru vyplývá, že již zpracovatel není oprávněn k převzetí elektrozařízení, kterého se chce jeho držitel zbavit**. Zákonodárce v bodě 6. stanoví: „*Držitel, který se chce zbavit vybraného výrobku, je povinen jej odevzdat pouze v místě zpětného odběru nebo za podmínek stanovených tímto zákonem poslednímu prodejci, případně jiné osobě určené výrobcem.*“ K převzetí by byl zpracovatel oprávněn pouze tehdy, pokud by byl takovou „jinou osobou určenou výrobcem“. Tento stav je znepokojivý, neboť zakládá nerovné postavení, když určení oprávněné osoby přenechává na vůli výrobce, který tak některé subjekty může vyloučit.

21) K bodu 12.1.8. – Oddělené uvádění tzv. recyklačního příspěvku – zásadní připomínka

K tomuto bodu žádáme MŽP o vysvětlení, **proč má být zákonem zakázáno uvádění tzv. recyklačního příspěvku odděleně u ceny prodáváného zboží** (např. elektrozařízení)? Je zřejmé, že podstatnou část nákladů na sběr a recyklaci upotřebených výrobků zaplatí spotřebitelé ve zvýšené ceně výrobků. Pokud by se recyklační příspěvek uváděl odděleně, byl by systém výběru peněz zásadně transparentnější. Nyní je situace taková, že málokterý spotřebitel si uvědomuje, kolik v ceně nového zboží platí, což je z hlediska environmentální osvěty zcela negativní. Negativní je to také z pohledu možnosti transparentní kontroly státu ohledně výběru a nakládání s vybranými prostředky.

V tomto směru se jeví také jako nesystémové nastavení této povinnosti u elektro to, že věcný záměr naopak povinné uvedení recyklačního příspěvku stanovuje při povinnostech při prodeji pneumatik, a to s podobným logickým zdůvodněním, které ČAOH formulovala do předchozího odstavce. **Konstrukce zákona si tak v této věci u jednotlivých komodit zcela protiřečí.**

Navrhujeme proto, aby poplatek byl vždy ze zákona povinně uváděn při prodeji všech výrobků, na které se vztahuje povinnost zpětného odběru.

22) Kontrola finančních prostředků KS – připomínka zásadní

Věcný návrh zákona opomíjí podrobnou úpravu kontroly provozovatelů kolektivních systémů. Pokud jde o hospodaření, omezuje se pouze na konstatování, že provozovatel zašle ministerstvu informace o financování kolektivního systému ve stanovené struktuře ve formě roční zprávy.

Z věcného záměru tedy není dostatečně zřejmý navrhovaný systém kontroly finančních prostředků vybíraných od spotřebitelů při nákupu nového zboží, tedy prostředků, se kterými hospodaří kolektivní systémy. Doposud bylo hospodaření s těmito prostředky zcela mimo kontrolu státu, což bylo terčem silné kritiky z mnoha stran, včetně zákonodárců, ale i ÚOHS. **V tomto směru, ale rovněž obecně z pohledu dozoru nad celou množinou povinností, tedy požadujeme dostatečným způsobem doplnit úpravu týkající se kontroly, odpovědnosti a sankcí pro kolektivní systémy (ty byly doposud dle zákona o odpadech zcela nepostižitelné).**

23) Omezení využití prostředků vybíraných od spotřebitelů, jakožto recyklační příspěvky

A) - Dle našeho názoru **je nutné doplnit procentuální omezení pro KS co do výše prostředků vynakládaných na osvětu a propagaci KS**. U KS (vzhledem k tomu, že mají být neziskové) může být aktuálně tato část nákladů na vlastní propagaci neúměrně vysoká, přičemž náklady ve své podstatě platí spotřebitelé. Proto je vhodné stanovit omezení. Případně nechť KS odvádějí stanovené procento do veřejného rozpočtu např. MŽP. Ministerstvo může následně transparentním způsobem financovat z tohoto rozpočtu osvětu ve vztahu k třídění a recyklaci, avšak bez podpory konkrétních obchodních značek výrobců, či kolektivních systémů.

B) - Rovněž navrhujeme, aby kolektivním systémům bylo stanoveno **procentuální omezení administrativních nákladů**. Důvodem je opět to, že i administrativní náklady jsou ve své podstatě hrazeny z peněz, které platí ze zákona spotřebitelé, jako recyklační příspěvek. Je logické, aby co největší část těchto prostředků byla spotřebována na financování samotného sběru a využití komodit a jen stanovená část byla určena pro doprovodné nezbytné administrativní náklady.

24) Přejídná ustanovení – zásadní připomínka

Ve věcném záměru zákona chybí návrh přechodných ustanovení – tedy **není zjevné, nakolik se změny dotknou subjektů, které povolení k provozování kolektivních systémů získaly již před jeho účinností, a zda případné přechodné období nebude znamenat zvýhodnění stávajících provozovatelů** a tím i představovat překážku pro vstup nových provozovatelů kolektivních systémů na trh, a to i přesto, že v materiálu „Hodnocení dopadů regulace“ je na straně 26 zvažováno několik variant postupu ve vztahu k aktualizacím autorizačních projektů.

Pro informaci o důležitých souvislostech přípravy podobného předpisu na Slovensku dále předáváme MŽP k případnému využití, **stanovisko Republikovej únie recyklačného priemyslu Slovenské republiky** k připravovanému novému zákonu o odpadech, který na Slovensku řeší oblast zpětných odběrů.

ČAOH si závěrem tohoto dopisu dovoluje požádat o zaslání vypořádání výše uvedených připomínek na adresu uvedenou v záhlaví tohoto dopisu.

Děkuji, s pozdravem

Ing. Petr Havelka

výkonný ředitel

Česká asociace odpadového hospodářství

Na vědomí (emailem):

Vážená paní

Ing. Berenika Peštová, Ph.D., náměstkyně ministra pro sekci technické ochrany životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vážený pan

Ing. Vladimír Mana, náměstek ministra pro sekci státní správy

Ministerstvo životního prostředí